

[Transcript] Kriminálka / Oběšenec v plamenech. Další vražda v divokých devadesátkách? Kriminálka řeší smrt s mnoha otazníky

První dny, letních prázdnin, 9. červenec roku 1994.

Dva chlapci z malé vesničky na opavsku se brzy dopoledne vydávají na projížtku do nedalekého lesa. Sotva ale zamíří po lesní cestě mezi vzrostlé stromy, spatří na nejbližším rozcestí, rozsáhlé doutnající spáleniště.

Přímo u prostřed ohniště stojí do čarna ohřelý strom a na něm visí spálené lidské tělo.

Jakoby ho někdo zády opřel o strom a ve výšce 3 metrů ho přivázal za vzpažené ruce dozadu okolo stromu.

K smrti vyděšení utíkají klucy domů, aby vše oznámili rodičům. Tě okamžitě volejí na polici.

Já když se podívám zpátky na to svojí dlouhletou praxi kriminalisty působící na Vraždách, zejména v oblasti, která nás se na trestné činnosti a Vražd, tak to byly jen z případů, který jsme trefně potom publikovali v odborných časopisech a indé a prezentovali formu před nášek.

Tak jsme ho nazvali smrzomohalotazníky, protože to byl skutečné případ, který úpřímě řečeno tepolici trošku tu hlov zamotal.

My jsme využili tehdy celé škály kriminalistickotaktických metod. Tady se projevilám ta provázanost odborné teorie a uplatnění těch teoretických závědů věhlasných kriminalistů, kteří publikovali v minulosti definici kriminalistyky a tak dále.

Vyšetřovatel Luboš Valeriján vzpomíná na vyšetřování jednoho z nejzáhadnějších případů s dobsvých začátků na ostravském policiejdním ředitelství.

Psal se 90. léta a stejně jako v celé republice i na Severní Moravě kriminalisté čelily následkům prezidentské amnesty je z roku 1990.

Na svobodu se tehdy dostalo 23.000 vězňů, tedy zhruba dvěřtřetiny odsouzených s celkem 1.30000 v Československé federaci.

Kriminalita narůstala a vraždy v podnikatelské sfěře, vyřizování účtů i likvědace tzv. bílých konů se často maskovali jako sebe vraždy.

Nepohodlným světkem mohl být i schořelý oběšenec, jeho šnáles v lese oglasil děti na Opavsku.

To to byl první podnět, na který reagovala místně příslušná policie u země odboru v Opavě, tehdy možná až tě okresního ředitelství a ty policiste tehdy prováděli ty provotní a neodkladné vukony.

Mrtvola muže byla nalezena v raních hodinách dne 9.07.1994 v lesním porostu.

Mrtvola byla značně zdevastována požárem, muž byl spoután v místech zápěstí horných končetin policenými pouty tak, že horní končetiny měl zapažené nad hlavou, ruce obepínali kmen a zatímto kmenem byli spoutány zmíněnými pouty.

Prsty dolní v končetin byly ve výšce 125 cm nad povrchem terénu, dolní končetiny byly pokrčené, spojovací díl pout byl zavěšen za úlomek větve.

Bylo provedný o hledání místa nálezů, bylo konstatováno, že jde o mrtvolu huže, byla zuhelná těná působením ohně.

Bylo zadokumentována požářiště, které bylo v teda v dost velkém rozsahu v rádech desítiky metrů. Potělo vyselo připoutáno v zákveném stromu.

Ty ruce byly ve výšce zhruba 3,24 cm nad terénu, byly tam termické známky, to znamená na působení ohně a to v rádech hodin.

Byly tam nalezeny nějaké zbytky textíli, provazu, kovové částice zohřel hvěci a tak dále.

Doslova hororová atmosféra v lese nedaleko sedlece zasáhla i soudního lékaře ve výjezdu.

Kromě uzamčených policejních pout na zápěstích obětě, zaznamenal hned na místě několik dalších neobvyklých skutečností na ohřelem těle.

[Transcript] Kriminálka / Oběšenec v plamenech. Další vražda v divokých devadesátkách? Kriminálka řeší smrt s mnoha otazníky

Vše v dené nálezu 9. července našťestí zaznamenala kamera policejního dokumentaristy. Protože prvotní ohledání místa činu, bohužel, obvodní oddělení policie i okresní výjezd podcenili. My, z pohledu krajskou ředitelství, když jsme se k tomu později dostali, tak jsme zjistili, že nevšechno bylo v souhladu, nevšechno bylo povedeno tak, jak provedeno byt mělo. A i to, jak si bylo ponavučení pro celou škálu široké policejní veřejnosti, k tomu, že ty teoretické základy, které v postatě se učí každý policista, je třeba v praxi dodržovat. Tam mnohody dodrženy nebyly, což nechci říct zhatilo nějak vyšetřování to určitě, ale přineslo celou v řadu drobných obtíží, které se museli vysvětlovat a tak dále. Luboš Valerian se s týmem krajské kriminálky pro istotu znovu vypravil na spáleniště. A při dodatečném ohledání se jim v popelu podařilo nalést strojek od hodinek, kovové části o děvů a ve vzdálenosti asi dva a půl metru od stromu i klíčky od pout. Více slibovala přinést pitva. Soudní lékař měl ale vzhledem ke stavu těla před sebou náročný úkol. Mrtvolá mužského pohlaví značně ohořela měké tkáne země na kůže z přední části těla zcela chybí. Prohořela svalovina je zuhel na těla, především na přední ploše obliče je krků, přední stěny hrudní a přišní a na předních plochách horných i dolních končetin. Tak podstatě vycházíme z toho, co tedy jak si hmatatelné je. My jsme pracovali se soudní lékařskými závěry se s nálečkým posudkem, když znávcí se nám vyjádřili zajménak příčine smrti, ta byla pro nás velmi důležitá. A kupodivu tady nastalo jako by mírné překvapení, protože jak jsem řekl, tělo bylo zuhel na těné, bylo tam evidentní působení termických změn a působení po žáru a to v rádech hodin nicmeně ten dotičný podlesovní znácu zmírán a udušení pobytém v nedýchatelných prostorách. To, že obět v okamžiku po žáru už nedýchala, bylo pro kriminalisty překvapivé. Skušený znalec v oboru soudního lékařství profesor Lubomír Neoral popsal i několik dalších nejasných nálezů. V souvislosti s vyšetřováním podezřelé smrti neznámého muže mezi 20 až 30 lety navíc vyloučil, že by byl například zastřelen. Nenašel se také žádný projektyl nebo cízítěle jsou na rengenc nímku u celého těla. O všem našli se známky, které světší pro uzavření dychacích cest, hodněch to znamená nosu a ust, zejména nepřítomnost v hledem k velkemu, ohni, požál, nepřítomnost, sazí, čmoudu nebo polospálených částíc, popela a podobně, v průdužnici, hrtanu a v průdužkách, což je zledem k celkovým okolnostem neobvyklé. Operativec Ostravské kriminálky Miroslav Knížátek popisuje, jak je nález je připitvě, vedlí k úvahám o tom, co všechno se v lese mohlo odehrát. Na hlavě byly zistěny drobné příškvary, které svěčili o tom, že měl na hlavě zřejmě nějaký igelitový sáček či igelitovou tašku. Znalci tehdy nevyloučili ani udušení z užkrčení, protože na přední straně karku byla zistěna drobná 8 cm. asi dlouhá strangulační ryha, kte však ale mohlo dojít například při svěšení hlavě, při zákrytu kůže. Nějaká poraní střel má bodná, zistěna nebyla, zledem k tomu zuhelnatění toho těla nemohli by zistěni ani známky sebe obrany. Podle stavu ohoření se předpokládat, že největší žár působil na tělo v oblasti dolních končetin a směrem hlavě a končetinám horním teploty ubývalo.

[Transcript] Kriminálka / Oběšenec v plamenech. Další vražda v divokých devadesátkách? Kriminálka řeší smrt s mnoha otazníky

Tým Ostravské mortparty měl přecebou případ obklopený řadou nejasnosti a zatím nikdo netušil, kdo je nalezený muž.

Toto chvíli, ta policie vždycky, když má mrtvolu neznámou identitou, tak pátra po identitě.

Tady jsme si kladli otázku, zdá to zamezení, zjištění totožnosti toho zemřele, ho není cílenou činností pachatele, protože takto pachatele získávají čas a náskok před policií, když se snaží zabránit zjištění identity té oběti.

Protože vlastně od oběti a od místa činu se vždy odvíjí toho základní pátra a ty policie nisměry.

Policie následující den po nález věděla jen to, že zemřelý muž je ve věku mezi 20 až 30 lety, váhy asi 80 kg a že ke smrti došlo pravděpodobně udušením po nasazení i gelitového sáčku na hlavu, případně i užkrčením.

Šlo ale o vraždu spojenou smučením oběti.

Policie v té době byla ve velmi obtyžné situaci nejen, protože jsme neznali tu identitu, ale my jsme byli pod plakem veřejnosti.

Já musím spomenout okolnost, která předcházela nález tady toho zemřeleho a to je sebevražda nějakého kvázi podnikatele, který se nedaleko toho místa nález pár dní předtím nálezem objevil.

Dostal se do nějaké finančních těžkostí, věřitele ho uháněli, on ne nacházel, prostě jiný způsob přešení této životní situace a objevil se.

Když se objevila naše hořená mrtvolá, to 20 letovou mladíka, tak novináři zaplavili veřejnost formou učiných zdělení, komentářů a reportáží a tak dále.

O tom, že moravskosleský kraj, lebo tedy ještě Severmoravský, je místem, kdy dochází k vyzování účtu mezi gangy, kdy jde organizovaný zločin, kdy jsem vraždí podnikatele.

Média nepřipouštěla jinou možnost, než jde o vraždu. Tým luboše Valeriana byl ale na pochybách a pro začátek si stanovili několik vyšetřovacích verzí.

Není až tak často, že by jsme měli pět vyšetřovacích verzí, tady to skutečně bylo pět verzí, které podstatě zahrnují jednak možné opachatele, jednak motivaci a tak dále a jednak se taky zabývají formou zavinění.

Ještě na té smrti měla podíl cizí osoba, nebo neměla, nebo to mohlo být sebevražedné, nebo to bylo jednáno vražedné způsobou cizí osobou.

Připátrání v okolí nález se v zápětí ukázalo, že v nedaleké vesnici je už druhý den pohřešovaný mladý muž. Pátrání po něm naplno běžilo mezi jeho známými i kamarády.

Nicméně k této činnosti a ke zjištění pobitu to nevedlo. Měli jsme tady nález mrtvoli, tak jsme se zaměřili i na prověřování tady těchto okolností.

Měli jsme stomatologický nález, ke kterému se později já řeli z nálcí a skutečně v řádech následující období se potvrdilo, že v tom zemřelém je identifikován ten pohřešovaný 20 lety s té blízké obce.

Tým luboše Valeriana měl konečně jméno a totožnost oběti, ale otazníky zůstávali i nadále o tom, že by právě tento mladík chtěl spáchat sebevraždu, všichni v jeho okolí pochybovali.

Samoře jsme připustili i verzi sebevražednou, byť to místo nález působilo tak byzarně.

Byla hrada verzi stanovená a bychom pokryli co nejširší okruh osobně, které mohli ten skutek způsobit a byla tam i teda samozřejmě verzem než časna náhoda a i verze sebevraždy, ale potom seksuání jaka-devíace byla znávcí vyloučena.

Takže i v tomto případě nasto nějak nechalo, nechci říct neklidným, ale protože ze zkušenosti takovéto případy jsme znali, tak jsme pracovali i z takovou to verzi býzádní sebevraždy.

Takže v postatě postanověně vyšetřovací verzí, každá ta skupina nebo minitým pracovala a

[Transcript] Kriminálka / Oběšenec v plamenech. Další vražda v divokých devadesátkách? Kriminálka řeší smrt s mnoha otazníky

objeřování těch informací, zbírali se informace k osobě zemřelého, k jeho zaměstnání, stikům, stahu, povahovým lesnostem a podobně.

Protože mladík žil uzavřeným způsobem života, podařilo se z počátku zjistit jen několikmálo informací. Neměl stálou přítel kyni, chvíli byl viznavačem hnutí skinheads a před smrtí často navštivoval maminku v nemocnici, kde ležela poprodělané mrtvici.

Nepodnikal a ani neměl dluhy či podezřelé přátale.

Patrání běžilo, objeřovali se informace. My jsme v začátku 90. let na Severním Moravě začali používat metodu takzv. psychiatridskopsychologickoprofilování, což bylo ve spolupráci se sovdnými znalci z psychiatridské lečemny v opavě.

A to psychiatridskopsychologické profilování sloužilo v podstatěk objasnění právě takovýchto případů, nad kterými zůstaval lidsky řečenou rozum stát.

Tedy nevisvědlitelných, proč k takovému jednání došlo, pak k němu došlo z vlastní vůle toho zemřelého, coho k tomu motivovalo a tak dále a tak dále.

A stejně tomu bylo i v tomto případě.

Po schromáždění informací o zemřelém mladíkovi se zjistilo, že měl nastoupit na tehdy povinou vojnu.

Po několika odkladech to byl definitivní termín jeho nástupu.

A my jsme zjistili, že on v rámci prvního toho odvodního řízení se vymlouvala nějaký špatný zdravotný stav, byl mu umožněn odklad.

Zvůčasnil se druhého odvodního řízení, tam simulouval dokonce nějaké sebepoškození a tak dále.

A do toho okolí prostě se projevoval tak, že z nástupu na vojnskou službu měl panický strach.

To bylo pro něco nepředstavitelnou, že by na tu vojnu měl nastoupit.

Gdyž se zůčasnil třetího toho odvodního řízení, tak už byl postaven před zásadní skutečnost a to, že buď na tu vojnu nastoupí,

a nebo se vystavuje třeštnímu postihu, má pocí za třeštničin depeniny odvodní povinnosti nebo nenastoupení vojenské služby.

Některý z druhů kategorie vojenských třeštných činů.

Byl to člověk uzavřené pováhy, poměrně klidny, nepožíval alkohol, chodil do zaměstnání s rodiči, v celku vycházel i se svoho sestrou, byl zvláštní ve svojem chování, když třeba přínávštěvě, u svěštri si sedl k oknu a bezeslova dá se říct celé dopoledné.

Hledel z okna v době před touto událostí, jeho matka prodělala moskou mrtvici, tak i třeba navštělva v ten emocnici, ale nepronesli jediné slovo v ten emocnici.

Podesření, že policie má před sebou rafinovanou formu sebevraždy, se tém měř měnilo věstotu.

Spouště čem byl zřejmě neodvratně se blížící okamžik nástupu na vojnu.

Toto byly okolnosti podle zdálců, které hovedli k tomu, že celou tu zalažitost vyřeší se mēm raždou.

Když jsme se ptali, a byla to jedna z otázek, jsou v ním s nálcům,

měli jsme tady fakt, že dobrovolně někdo chcou rejít ze světa,

na druhou stranu proč takovým býzarným a zvláštným způsobem,

tak nám řekli, že kromě těchto faktorů, které na něho působili tím stresujícím vlivem,

tak měl pocit studu ve vztahu k širokého veřejnosti na to,

že celou věc nedovědl vyřeší díní, jak než zpáchaným sebevraždy.

A aby takovou tu, teď promítání ten vydas v uvozovkách tu špatnou pověst,

jste sebevraždy, kterou plánoval, jak si zmírnil,

[Transcript] Kriminálka / Oběšenec v plamenech. Další vražda v divokých devadesátkách? Kriminálka řeší smrt s mnoha otazníky

tak se rozhodl provedet takovým býzarným způsobem,
aby to navenech vyvolávalo v dojem působení pachatelé cizí osoby.
Týmu kriminálky se podařilo výjasnit i to,
kde mladík vzal takové množství dřeva, aby vytvořilo dostatečný plamen a žár.
Oles se totiž starali jeho majitele,
a při pravidelném čištění navršeli u rozcestí vysokou hromadu klastí.
Policie stala před úkolem, jak si objasnit ten úrazovi ději,
a nebo ten sebevražedný ději.
My jsme za prvé přispěním, sovdního znávce z oboru požární ochrany
se potřeby vypořádat z působením těch fyzikální faktorů,
jako je teplo a oheň, nalické tělo a časové informace
o tom, jak dlouho musí ten oheň,
jak je teplotě působit na lícké tělo a podobně.
Vyšetřovací pokus je v kriminalistice důležitou metodou,
díky které může policie ověřit některé okolnosti
podezřelého úmrtí nebo vraždy v umělých podmínkách.
Samozřejmě jsme nemohli pálit lícké tělo,
takže jsme v vojenském prostoru,
v sebrovinského kraje provedli vyšetřovací pokus na ostacích vepře,
které bylo hmotnosti zrubá 100 kg.
Po užití textilie i kůže vepře nesli stejné stopy působení ohně jako mladíkovo tělo.
Do měnku ale bylo potřeba podložit další midoukazy.
Samozřejmě jsme potřeby ověřit některé záležitosti,
které byly spíše technického rázu a to zdá člověk
sám by byl schopen nějakým takovým zvláštním způsobem
z tohoto světa odejít v rámci plánovane sebe vraždy.
Tým vyšetřovatele luboše Valerijána v lese vytvořil stejné podmínky,
jaké předpokládal ve skutečnosti.
Vysoká hromada klestí, dřívěná kulatina imitující nestabilný povrch
i pomůcky jako šátek, igelitový pitlík nepo pouta
posloužili figurantový, který se pokusil vystoupat na hranici,
potpálitji, navléknout si sáček a zamknout pouta narukou za kmenem strom.
Nutno podotknout, že z bezpečnostních důvodů do igelitu,
který si figurant nasadil na hlavu, byli vytvořeny otvory.
První pokus o rekonstrukci události noci z 8. na 9. července
musel být v závěrečné fázi přerušen, protože figurant, představující obět,
se po nasazení uvolněného sáčku brzy začal dosit.
Teprve po jeho proděravění mohlo být vše změřeno.
Figurant, po že bríku vystupuje na horní plochu zotového lešení,
obráci se zády ke stromu, odhazuje klíček pout,
na krksy nasazuje smíčku, následně igelitový sáček,
ovazuje usta tkaninou, nasazuje si pouta,
zapaží a je fiksovan úplně.

[Transcript] Kriminálka / Oběšenec v plamenech. Další vražda v divokých devadesátkách? Kriminálka řeší smrt s mnoha otazníky

Ukončeno měření času do bou fiksace.

Bylo naměřená hodnota 58. 2.

Existuje sebevražda, sebevražda.

Když si vezmete židličku, dáte si na krksy smičku

a víte, že v 16 hodin někdo přijde do místnosti

a vy se za minutu 16 na té smičce zhopnete,

s vidomím, že v 16 hodin jsou dveřa nikdo vás s té smičky sundá,

dáváme do kategorie tzv. planované nebo demonstrativní sebevraždy,

ale pak existují sebevraždy, které jsou nezvratné.

To znamá ten konec je nezvratny.

Tento případ byl názorným příkladem toho,

protože v okavžiku, kdy hranice hořela,

tak on se do těch pout zaklapnul a odhodil klíček,

které se potom v tom hništi našli, že ta smrt byla nezvratná.

Tam skutečně by musela byt velká náhorá, by někdo v tu chvíli jel kolem

a v řádech těch minut, které on potřeboval,

na to by se udusil tím pobytem v nedychatelných prostorách,

aby byl zachranitelný.

Takže to byly velmi důležité faktory,

které přispěli k tomu koričnemu závěru,

potom tak, jak to teda policie vnímala.

Závěr k této části.

Osoba samotná je schopna bez přispění cizí osoby

v časovém úseku 58.2.

Proves pobsane úkoly.

U osobi je v průběhu celé doby zachována motorická řízená činnost.

Pání znalci máte nějaké otázky či návrhy

k provedení dalších úkonů s dynamistě samém,

které by mohli byt přínozem k případnemu posouzení věci?

O tom jsme celkem nemluvili,

jenom jednu věc jsem se zmínil,

že je to konstruálna hromada.

Takže je možné,

že přirozeném bez kladu poskládaném

hromadě dřeva a krestí by ta doba mohla by dělší,

ale nenamnímám se, že by byla dělší než jeden a půl minuty.

A mohl byste nějak u kresitu dobu nutnou k udušení?

No tak doba nutná k udušení při natažení neprodyšeného materiáru

přezlava na pítlíků s umělech moty,

čeba i gely to věl, nebo takověl.

Zůvazem my se újsnebo někde hinde,

tak že nemá přístup vzduchu,

je tři a maximálně pětminový.

[Transcript] Kriminálka / Oběšenec v plamenech. Další vražda v divokých devadesátkách? Kriminálka řeší smrt s mnoha otazníky

Takže v této době byl schopen veškerý úkoní,
jako je podpal hromady, vystup na ní,
fixace, pítlíku, nasazení na rámku,
policení na ruku a fixace po tom obou rukou nebo zápěstina
k menstrumu dostatečně dlouhá k těmto úkonům.
A v této době, když by došlo od zapálení hromady
k maximálnímu splanoti, což jsme zjistili,
že ještě zminuť dojít k udušení
ešte předtím, než by došlo k maximálnímu hoření těla,
jak jsme viděli při pítvě.
Děkuji, v této části je vydozáznám předrušen.
Případ z mnoha otazníky měl tedy na konci otazník jen jeden.
Zůstal stín pochybnosti, byť velmi nepravděpodobné,
že mladíka někdo k činu donutil, například s namířenou zbraní.
Takhle jsme to už zavřeli, jakože ide ho vraždu byť
celý tentým pracovníků a policistů, kteří na tom pracovali,
jsme byto sně přesvětšení, že šlo o sebe vraždu.
Z motivaci, kterou poprsali jsou díznávcí, což bylo nenastoupení
uvenské služby nebo třesný stíhání.
Bylo to řešení svých osobných problémů,
byla to úzkost, byl to stresující faktor pro toho člověka
a taky bylo vysvětelnou, proč takovým to by zátným způsobem.
Vyšetřovatel Luboš Valeriján i operatevec Miroslav Knížátek
v polovině 90. let využili veškeré dostupné kriminalistické metody
a ani dnes by se v závěru nerozhodlý jinak.
O svém tragickém osudu pouhužel rozhodl mladík sám.
Do dnes se ve mě by je to přesvětšení,
že jsme vytvořili nějaký pomník ve smyslu statisticky neobjasnených vrašt,
ale na druhou stranu jako policista pracující tento problematice
s klídným svědomím, kdykoliv v tomu případu jsem se moh vrátit,
vyskytlili by se v průběhu dalších let,
jako že od roku 94 žádné jiné okolnosti nevyskytli,
s klídným svědomím jsem se k němu moh vrátit
a nevětoval bych své původní rozhodnutí,
že nejde otvěstný čín způsobny cizil sobou.
Pořád by nevznikl bez vašich poplatků českému rozhlasu.
Už sto let vysíláme díky Vám.
Děkujeme.